

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце
і інтэрнацыяналізацыі адукацыі

В.П. Кочын

2024 г.

Рэгістрацыйны №УД-164ФДО/вуч.

Гісторыя Беларусі

**Вучэбная праграма для беларускіх грамадзян, якія засвойваюць
адукацыйныя праграмы падрыхтоўкі да паступлення ва ўстановы
адукацыі Рэспублікі Беларусь**

2024 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове «Праграмы ўступных іспытаў па вучэбным прадмеце «Гісторыя Беларусі» для атрымання агульнай вышэйшай і спецыяльнай вышэйшай адукацыі», зацверджанай загадам Міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 10.11.2023 № 500.

СКЛАДАЛЬНІК:

С.А. ГАРО, старшы выкладчык кафедры агульнаадукацыйных дысцыплін
ІДА БДУ

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай агульнаадукацыйных дысцыплін
(пратакол № 13 ад 27.06.2024)

Саветам Інстытута дадатковай адукацыі
(пратакол № 6 ад 27.06.2024)

Загадчык кафедры _____

Ірына Анатольеўна Біруля

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Мэта вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя Беларусі» – дапамагчы навучэнцам паўтарыць, абагульніць, сістэматызаваць:

1) засваенне тэарэтычнага, факталагічнага, у тым ліку храналагічнага, картаграфічнага, а таксама ацэначнага кампанентаў вучэбных гістарычных ведаў і адпаведных спосабаў вучэбна-пазнавальнай дзейнасці;

2) асэнсаванае аднаўленне факталагічных ведаў аб гістарычных падзеях і асобах з выкарыстаннем адпаведных гістарычных паняццяў і характарыстыкі ўдзельнікаў гістарычных падзей;

3) авалоданне сістэмнымі цэласнымі ведамі па гісторыі Беларусі;

4) разуменне асаблівасцей дзяржаўна-палітычнага, сацыяльна-эканамічнага, этнаканфесіянальнага развіцця беларускага народа, яго матэрыяльнай і духоўнай культуры.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

1) паўтарыць, абагульніць і сістэматызаваць веды па гісторыі Беларусі;

2) удакладніць тэарэтычныя і факталагічныя ўменні і навыкі навучэнцаў;

3) фарміраваць гістарычную памяць у выглядзе інфармацыі аб падзеях мінулага, іх часе і месцы.

Месца вучэбнай дысцыпліны. У сістэме падрыхтоўкі абітурыентаў да паступлення ва ўстановы вышэйшай адукацыі абгульненне, сістэматызацыя і паглыбленне ведаў па вучэбнай дысцыпліне «Гісторыя Беларусі» дазволіць навучэнцам паспяхова здаць ўступныя іспыты ў форме цэнтралізаванага экзамена і цэнтралізаванага тэсціравання.

Вучэбная праграма складзена з ўлікам міжпрадметных сувязей і праграм па дысцыплінах «Грамадазнаўства» і «Сусветная гісторыя».

У выніку засваення вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя Беларусі» навучэнец павінен:

ведаць:

– асноўны тэарэтычны і факталагічны матэрыял па гісторыі Беларусі са старажытных часоў да 2024 года;

– асаблівасці дзяржаўна-палітычнага, сацыяльна-эканамічнага, этнаканфесіянальнага развіцця беларускага народа, яго матэрыяльнай і духоўнай культуры

умець:

– вызначаць храналагічную паслядоўнасць гістарычных падзей і працэсаў, іх працягласць;

– суадносіць гістарычныя з’явы і працэсы гісторыі Беларусі з агульнаеўрапейскімі;

– лакалізаваць на картасхеме гістарычныя падзеі, з’явы і працэсы;

- характарызаваць грамадска-палітычнае, эканамічнае, геапалітычнае, культурнае развіццё Беларусі на розных этапах гістарычнага развіцця;
 - характарызаваць вынікі дзейнасці гістарычных асоб і творчасці дзеячаў культуры;
 - устанаўліваць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі, з’явамі і працэсамі;
 - сістэматызаваць і абагульняць гістарычныя факты;
 - параўноўваць гістарычныя факты, з’явы і працэсы;
 - суадносіць адзін з другім розныя пункты гледжання адносна адных і тых жа гістарычных фактаў, з’яў і працэсаў;
 - канкрэтызаваць тэарэтычныя вывады і змест гістарычных паняццяў;
 - праводзіць аналіз зместу розных гістарычных крыніц;
 - суадносіць тэкставую і візуальную інфармацыю
- валодаць:**
- сістэмнымі цэласнымі ведамі па гісторыі Беларусі;
 - тэарэтычнымі, факталагічнымі, храналагічнымі, картаграфічнымі, ацэначнымі кампанентамі вучэбных гістарычных ведаў і адпаведных спосабаў вучэбна-пазнавальнай дзейнасці.

Структура вучэбнай дысцыпліны

Дысцыпліна вывучаецца ў I-II семестры. Усяго на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя Беларусі» адведзена:

– у вочнай форме атрымання дадатковай адукацыі дарослых: 204 гадзіны, у тым ліку аўдыторных – 204 гадзіны, з іх: практычных заняткаў – 204 гадзіны, у тым ліку: I семестр – 102 гадзіны; II семестр – 102 гадзіны.

Працаёмкасць вучэбнай дысцыпліны складае 5,6 зал. адз.

Форма прамежкавай атэстацыі:

кантрольныя работы – 4, у тым ліку: I семестр – 2; II семестр – 2;
залік – 1 (I семестр);
экзамен – 1 (II семестр).

У адпаведнасці з вучэбнымі планамі падрыхтоўчых курсаў агульная колькасць гадзін складае – ад 21 да 96, у тым ліку аўдыторных – ад 21 да 96, з іх практычных заняткаў – ад 21 да 96, кантрольныя работы – ад 4 да 14.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛА

Раздзел 1.

БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ СА СТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СЯРЭДЗІНЫ XIII ст.

Тэма 1.1. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі ў перыяды каменнага, бронзавага і жалезнага вякоў.

Засяленне тэрыторыі Беларусі першабытнымі людзьмі. Заняткі і лад жыцця старажытных людзей у каменным веку. Спажывецкая гаспадарка. Супольнасці людзей каменнага веку. Рассяленне на тэрыторыі Беларусі індаеўрапейцаў. Неалітычная рэвалюцыя і яе наступствы. Першыя прылады працы з металу. Насельніцтва Беларусі ў бронзавым веку. Пачатак жалезнага веку на беларускіх землях. Здабыча жалеза. Наступствы выкарыстання металаў. Узнікненне маёмаснай няроўнасці і сацыяльнага расслаення. Будаўніцтва гарадзішчаў. Плямёны балтаў: лад жыцця, асноўныя заняткі. Эвалюцыя першабытнай абшчыны: родавая абшчына, суседская абшчына. Племя. Формы рэлігійных уяўленняў у першабытным грамадстве. Міфалогія. Першабытнае мастацтва.

Тэма 1.2. Насельніцтва беларускіх зямель у Раннім сярэднявеччы.

Балты на тэрыторыі Беларусі. Рассяленне славян на беларускіх землях. Славяна-балцкае ўзаемадзеянне. Славянскія саюзы плямёнаў на беларускіх землях: крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы. Племянныя княжанні. Князь і ваенная сіла. Веча. Заняткі старажытных славян. Язычніцкія вераванні. Асаблівасці матэрыяльнай і духоўнай культуры.

Тэма 1.3. Дзяржаўнасць усходніх славян. Княствы на тэрыторыі Беларусі.

Перадумовы ўзнікнення дзяржаўнасці. Беларускія землі у складзе Старажытнай Русі. Полацкае княства ў X–XI стст. Полацкая княжацкая дынастыя. Узаемаадносіны Полацка з Ноўгарадам і Кіевам. Бітва на р. Нямізе. Князь Усяслаў Брачыславіч. Тураўскае княства. Раздробленасць Полацкай і Тураўскай зямель у XII – першай палове XIII ст.: прычыны і вынікі. Воласці і княствы Полацкай зямлі. Часовае ўзвышэнне Мінскага княства. Адносіны паміж Полацкам і Кіевам. Веча ў Полацкай зямлі. Тураўская зямля ў перыяд раздробленасці. Княствы Панямоння, Пабужжа і Пасожжа. Знешняя небяспека ў першай палове XIII ст.

Тэма 1.4. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.

Гаспадарчыя заняткі і штодзённае жыццё насельніцтва. Абавязкі насельніцтва: даніна і палюддзе. Складванне феадальных адносін. Шматукладная гаспадарка ўсходніх славян. Узнікненне і рост гарадоў.

Рамесная вытворчасць і гандаль. Значэнне гандлёвага шляху «з варагаў у грэкі».

Тэма 1.5. Прыняцце і распаўсюджанне хрысціянства.

Асаблівасці язычніцкага светапогляду. Прычыны прыняцця і працэс распаўсюджвання хрысціянства. Дваяверства. Вынікі і значэнне прыняцця хрысціянства. Рэлігійна-асветніцкія дзеячы: Еўфрасіння Полацкая, Кірыл Тураўскі.

Тэма 1.6. Культура беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.

Пісьменнасць і літаратура. Забудова гарадоў. Царкоўнае і абарончае дойлідства. Полацкая і гродзенская архітэктурныя школы. Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва.

Раздзел 2.

БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ

Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XIII – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XVI ст.

Тэма 2.1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага.

Перадумовы ўтварэння Вялікага Княства Літоўскага як поліэтнічнай дзяржавы. Міндоўг – першы кіраўнік новай дзяржавы. Дзейнасць першых вялікіх князёў па фарміраванні тэрыторыі ВКЛ.

Тэма 2.2. Унутрыпалітычнае становішча і знешняя палітыка ВКЛ у канцы XIII – 70-я гг. XIV ст.

Умацаванне ўлады вялікіх князёў літоўскіх. Шляхі ўключэння беларускіх зямель у склад ВКЛ. Княжанне Гедыміна і Альгерда. Барацьба з агрэсіяй крыжакоў. Стараста Давід Гарадзенскі, князь Андрэй Полацкі.

Тэма 2.3. Вялікае Княства Літоўскае ў канцы XIV–XV ст.: унутраная і знешняя палітыка.

Барацьба Ягайлы за вялікае княжанне. Прычыны збліжэння ВКЛ і Польшчы. Крэўская унія: умовы і наступствы. Знешняя і ўнутраная палітыка Вітаўта. Узмацненне знешняй небяспекі. Грунвальдская бітва: вынікі і гістарычнае значэнне. Супярэчнасці паміж групамі феадалаў у ВКЛ. Грамадзянская вайна 1432 – 1439 гг. Змена дынастыі ў ВКЛ. Казімір Ягайлавіч і яго палітыка. Знешняя палітыка ВКЛ у другой палове XV ст. і яе асаблівасці.

Тэма 2.4. Палітычнае становішча ВКЛ у першай палове XVI ст.

Узаемаадносіны з Польшчай і адстойванне ВКЛ дзяржаўнага суверэнітэту. Унутрыпалітычная сітуацыя. Мяцеж Міхаіла Глінскага. Барацьба з Вялікім Княствам Маскоўскім. Абарона ад набегу крымскіх татар.

Тэма 2.5. Дзяржаўны лад, органы ўлады і кіравання ў ВКЛ.

Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел. Дзяржаўны лад. Сістэма кіравання дзяржавай. Вышэйшыя дзяржаўныя пасады ў ВКЛ. Мясцовыя органы ўлады. Абмежаванне ўлады вялікага князя. Узрастанне ролі Паноў-Рады і сейма. Арганізацыя войска. Судовая сістэма і заканадаўства ВКЛ.

Тэма 2.6. Эканамічнае развіццё і сацыяльныя адносіны ў ВКЛ у XIV – першай палове XVI ст.

Развіццё сельскай гаспадаркі. Промыслы. Пазямельныя адносіны ў ВКЛ. Сялянскія павіннасці. Этапы запрыгоньвання сялянства. Развіццё гарадоў і мястэчак. Магдэбургскае права. Рамяство і гандаль. Станы-саслоўі феадальнага грамадства: шляхта, духавенства, мяшчане, сяляне.

Тэма 2.7. Фарміраванне беларускай народнасці.

Сацыяльна-эканамічныя і грамадска-палітычныя перадумовы фарміравання беларускай народнасці. Асаблівасці фарміравання беларускай народнасці. Складванне этнічнай тэрыторыі і агульнай мовы беларускага этнасу. Паходжанне назвы «Белая Русь». Этнічныя меншасці ў ВКЛ.

Тэма 2.8. Рэлігійнае жыццё на беларускіх землях у другой палове XIII – першай палове XVI ст.

Пачатак распаўсюджвання каталіцтва. Палажэнне Праваслаўнай царквы і Каталіцкага касцёла на беларускіх землях. Змяненне рэлігійнай палітыкі ў Вялікім Княстве Літоўскім пасля заключэння Крэўскай уніі. Нехрысціянскія рэлігіі.

Тэма 2.9. Культура Беларусі ў другой палове XIII – першай палове XVI ст.

Архітэктура. Асноўныя мастацкія стылі. Беларуская готыка. Выяўленчае і дэкаратыўна-прыкладное мастацтва. Асаблівасці культуры эпохі Адраджэння (Рэнесансу) на беларускіх землях. Францыск Скарына – беларускі першадрукар, гуманіст і асветнік. Літаратура. Мікола Гусоўскі.

Раздзел 3.

БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVI – XVIII ст.

Тэма 3.1. Утварэнне Рэчы Паспалітай. Становішча ВКЛ у палітычнай сістэме Рэчы Паспалітай.

Перадумовы і прычыны ўтварэння Рэчы Паспалітай. Люблінскі сойм. Умовы аб'яднання Польшчы і Вялікага Княства Літоўскага. Дзяржаўны лад і органы кіравання Рэчы Паспалітай. Адстойванне дзяржаўнай самастойнасці Вялікага Княства Літоўскага: распрацоўка Статута 1588 г., стварэнне Галоўнага трыбунала ВКЛ.

Тэма 3.2. Палітычны крызіс Рэчы Паспалітай і яе падзелы.

Перадумовы заняпаду Рэчы Паспалітай. Унутрыпалітычнае становішча Рэчы Паспалітай у апошняй трэці XVII – першай палове XVIII ст. Умяшальніцтва замежных дзяржаў ва ўнутраныя справы Рэчы Паспалітай. «Нямы» сойм 1717 г. Нарастанне расійскага ўплыву. Крызіс выканаўчай, заканадаўчай і судовай улады. Праблема дысідэнтаў у Рэчы Паспалітай. Барская канфедэрацыя. Першы падзел Рэчы Паспалітай (1772 г.). Спробы палітычнага рэфармавання Рэчы Паспалітай. Канстытуцыя 3 мая 1791 г. Таргавіцкая канфедэрацыя. Другі падзел Рэчы Паспалітай (1793 г.). Паўстанне 1794 г. прычыны, вынікі. Трэці падзел Рэчы Паспалітай (1795 г.).

Тэма 3.3 Знешняя палітыка ВКЛ і Рэчы Паспалітай у сярэдзіне XVI – першай палове XVII ст.

Прычыны і пачатак Лівонскай вайны. Страта Полацка. Ход вайны ў 1564 – 1570 гг. Паходы Стэфана Баторыя. Заключэнне і ўмовы Ям-Запольскага перамір’я (1582 г.). Барацьба са Швецыяй. Інтэрвенцыя Рэчы Паспалітай у Расійскую дзяржаву. Смаленская вайна 1632 – 1634 гг.

Тэма 3.4. Беларусь падчас войнаў сярэдзіны XVII – пачатку XVIII ст.

Казацка-сялянская вайна 1648 – 1651 гг. на беларускіх землях. Паўстанне Багдана Хмяльніцкага і яго ўплыў на беларускія землі. Барацьба з казацкімі «загонамі». Бітвы пад Лоевам 1649 г. і 1651 г. Вынікі і наступствы вайны для Беларусі. Прычыны і пачатак вайны Расіі і Рэчы Паспалітай 1654 – 1667 гг. Вайна са Швецыяй і Кейданская унія 1655 г. Андрэаўскае перамір’е 1667 г. і завяршэнне вайны. Паўночная вайна 1700 – 1721 гг. Бітвы пры Галоўчыне і Лясной (1708 г.). Вынікі і наступствы вайны для Беларусі.

Тэма 3.5. Сельская гаспадарка і гарадское жыццё ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XVI – першай палове XVII ст.

Перадумовы і асаблівасці станаўлення фальваркава-паншчыннай сістэмы гаспадарання. Аграрная рэформа 1557 г. Афармленне прыгоннага права. Павіннасці сялян. Гарады і мястэчкі. Рамяство. Цэхі і гільдыі. Унутраны і знешні гандаль. Сацыяльныя канфлікты.

Тэма 3.6. Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі ў другой палове XVII – XVIII ст.

Эканамічны заняпад у другой палове XVII – пачатку XVIII ст. Аднаўленне і развіццё гаспадаркі. Сельская гаспадарка. Формы сацыяльнай барацьбы сялянства. Развіццё гарадоў і мястэчак. З’яўленне мануфактурнай вытворчасці. Пачатак эканамічных рэформ. Рэформы А. Тызенгаўза. Магнацкае прадпрыемства.

Тэма 3.7. Царква і рэлігія на беларускіх землях у XVI – XVIII ст.

Перадумовы рэфармацыйнага руху. Пачатак рэфармацыйнага руху. Асаблівасці Рэфармацыі на беларускіх землях і яе асноўныя кірункі. Дзеячы Рэфармацыі: Мікалай Радзівіл Чорны, Сымон Будны, Васіль Цяпінскі. Вынікі Рэфармацыі. Контррэфармацыя. Дзейнасць ордэна езуітаў на тэрыторыі Беларусі. заключэнне Берасцейскай царкоўнай уніі (1596 г.): прычыны і ўмовы. Распаўсюджванне ўніяцтва. Вынікі і наступствы заключэння уніі. Дысідэнцкае пытанне ў Рэчы Паспалітай.

Тэма 3.8. Адукацыя і навука Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.

Станаўленне сістэмы адукацыі. Віленская езуіцкая акадэмія. Грамадска-палітычная думка. К. Лышчынскі. Уплыў Асветніцтва ў Беларусі (І. Храптовіч). Рэформы Адукацыйнай камісіі ў другой палове XVIII ст. Развіццё навукі (К. Семяновіч, І. Капіевіч, М. Пачобут-Адляніцкі, А. Нарушэвіч).

Тэма 3.9. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.

Літаратура і кнігадрукаванне. Сімяон Полацкі. Барока ў архітэктуры і мастацтве. Выяўленчае мастацтва Тэатр і музыка. Палацава-паркавыя комплексы.

Раздзел 4.

БЕЛАРУСЬ У XIX – ПАЧАТКУ XX ст.

Тэма 4.1. Грамадска-палітычнае становішча ў Беларусі ў першай палове XIX ст.

Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел беларускіх зямель Саслоўная палітыка царскага ўрада. Сацыяльна-эканамічныя змены. Абмежавальныя законы ў дачыненні да яўрэяў. Стварэнне і дзейнасць тайных арганізацый у Віленскім універсітэце і на тэрыторыі Беларусі: філаматы і філарэты, дзекабрысты, Таварыства ваенных сяброў. Прычыны, ход і вынікі паўстання 1830–1831 гг. на беларускіх землях. Змяненні ў палітыцы самадзяржаўя пасля паўстання. Грамадскі рух у 1830–1840-я гг.

Тэма 4.2. Грамадска-палітычны рух у другой палове XIX – пачатку XX ст. у Беларусі.

Паўстанне 1863 – 1864 гг. «Чырвоныя» і «белыя». «Мужыцкая праўда». Вынікі паўстання для Беларусі. Сітуацыя ў беларускіх губернях пасля паўстання 1863–1864 гг. Рэвалюцыйныя народнікі. Сацыял-дэмакратычныя арганізацыі. Распаўсюджанне ідэй марксізма. Утварэнне БСГ і яе праграмныя патрабаванні. Беларусь у перыяд рэвалюцыі 1905 – 1907 гг. Маніфест 17 кастрычніка 1905 г. і яго наступствы для Беларусі. Дзейнасць палітычных партый і рухаў. Дэпутаты ад беларускіх губерняў у Дзяржаўнай думе. Палітыка самадзяржаўя пасля паражэння рэвалюцыі 1905–1907 гг. Падзеі Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г. у Беларусі. Звяржэнне самадзяржаўя.

Фарміраванне Саветаў і буржуазных органаў улады. Дзейнасць палітычных партый і арганізацый. Нарастанне супярэчнасцей у грамадстве.

Тэма 4.3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у першай палове XIX ст.

Новыя з’явы ў развіцці сельскай гаспадаркі. Становішча сялян і іх павіннасці. Рэформа П. Кісялёва ў дзяржаўнай вёсцы. Інвентарная рэформа. Формы прамысловай вытворчасці і пачатак прамысловага перавароту. Развіццё шляхоў зносін і гандлю. Роля кірмашоў. Гарады і мястэчкі.

Тэма 4.4. Буржуазныя рэформы на беларускіх землях у другой палове XIX – пачатку XX ст.

Адмена прыгоннага права: абвяшчэнне і ўмовы вызвалення памешчыцкіх сялян. Ажыццяўленне сялянскай рэформы. Вынікі і значэнне рэформы 1861 г. Уплыў паўстання 1863 – 1864 гг. на ўмовы вызвалення сялян і асаблівасці правядзення буржуазных рэформ у Беларусі. Судовая рэформа. Гарадская рэформа. Сталыпінская аграрная рэформа: прычыны, мэты і ажыццяўленне. Увядзенне земстваў. Вынікі рэформ для Беларусі.

Тэма 4.5. Развіццё капіталізму ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.

Рост буржуазнага землеўладання і асаблівасці гэтага працэсу ў Беларусі. Становішча сялян. Пераход да прадпрымальніцкай гаспадаркі. Спецыялізацыя сельскай гаспадаркі. Станаўленне фабрычнай вытворчасці. Спецыялізацыя прамысловасці. Асаблівасці прамысловага перавароту ў Беларусі. Будаўніцтва чыгунак і іх уплыў на развіццё гаспадаркі. Працэс урбанізацыі і яго асаблівасці ў Беларусі. Змяненні ў складзе гарадскога насельніцтва. Развіццё гандлю.

Тэма 4.6. Беларусь у сістэме міжнародных адносін у XIX – пачатку XX ст.

Становішча беларускіх зямель пасля ўваходжання ў склад Расійскай імперыі. «План Агінскага». Сітуацыя ў Беларусі ў перыяд Айчыннай вайны 1812 г. Палітыка французскіх улад на беларускіх землях. Характар вайны для розных пластоў насельніцтва. Вынікі вайны для Беларусі. Палажэнне Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны. Акупацыя заходняй часткі Беларусі германскімі войскамі. Палітыка германскіх улад. Усходняя частка Беларусі ва ўмовах Першай сусветнай вайны. Бежанства.

Тэма 4.7. Фарміраванне беларускай нацыі. Эвалюцыя канфесійных адносін у XIX – пачатку XX ст.

Умовы і асаблівасці фарміравання беларускай нацыі. Фарміраванне агульных нацыянальных прымет. Этнічная тэрыторыя. Нацыянальны і сацыяльны склад насельніцтва. Нацыянальная самасвядомасць. Становішча канфесій у Беларусі пасля далучэння да Расійскай імперыі. Выгнанне езуітаў

і абмежаванне ўплыву каталіцтва. Скасаванне ўніяцкай царквы (1839 г.). Мерапрыемствы расійскіх улад па нацыянальна-рэлігійным пытанні ў другой палове XIX ст. Заходнерусізм. Выспяванне беларускай нацыянальнай ідэі. Тэарэтычнае афармленне беларускай нацыянальнай ідэі студэнтамі-гамонаўцамі. Змены ў рэлігійным жыцці ў пачатку XX ст. Беларускі нацыянальны рух у гады першай расійскай рэвалюцыі 1905 – 1907 гг., Першай сусветнай вайны, Лютаўскай буржуазнай рэвалюцыі.

Тэма 4.8. Культура Беларусі ў першай палове XIX ст.

Змены ў сістэме адукацыі. Тыпы школ. Вышэйшыя навучальныя ўстановы. Станаўленне беларусазнаўства і навуковыя даследаванні Беларусі. П.Шпілеўскі, К. і Я.Тышкевічы. Станаўленне новай беларускай мовы і літаратуры. Музыка С. Манюшкі. Жывапіс: В. Ваньковіч. Архітэктура.

Тэма 4.9. Культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.

Развіццё адукацыі. Навуковыя даследаванні пра мову, этнаграфію беларусаў, гісторыю Беларусі (І. Насовіч, Е. Раманаў, Я. Карскі, М. Доўнар-Запольскі, В. Ластоўскі). Развіццё беларускай літаратурнай мовы і літаратуры (Ф. Багушэвіч, Я. Лучына, А. Пашкевіч (Цётка), Я. Купала, Я. Колас, М. Багдановіч). Станаўленне беларускага прафесійнага тэатра. І. Буйніцкі. Жывапіс (К. Альхімовіч, Н. Орда, Н. Сілівановіч, Ю. Пэн, М. Шагал, І. Рэпін). Развіццё архітэктуры.

Раздзел 5.

БЕЛАРУСЬ У 1917–1945 гг.

Тэма 5.1. Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 г. і ўстанаўленне Савецкай улады ў Беларусі.

Пераход улады ў рукі Саветаў. Фарміраванне і дзейнасць органаў савецкай улады ў Беларусі і на Заходнім фронце. Пазіцыя Абласнога выканаўчага камітэта Заходняй вобласці і фронту па пытанні беларускай дзяржаўнасці. Першыя пераўтварэнні ў грамадска-палітычнай сферы ва ўмовах палітыкі «ваеннага камунізму».

Тэма 5.2. Станаўленне беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці ў 1917–1919 гг.

Скліканне Усебеларускага з'езда (снежань 1917 г.), яго рашэнні і роспуск. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі (БНР). Дзейнасць Рады БНР. Утварэнне Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі Беларусі (ССРБ). Д.Ф. Жылуновіч, А.Г. Чарвякоў. І Усебеларускі з'езд Саветаў (люты 1919 г.) і яго рашэнні. Утварэнне Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі Літвы і Беларусі (Літбел). Дэкларацыя аб абвяшчэнні незалежнасці ССРБ 31 ліпеня 1920 г.

Тэма 5.3. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 1920–1930-я гг.

Дзейнасць грамадскіх арганізацый. Устанаўленне аднапартыйнай сістэмы. Удзел ССРБ ва ўтварэнні СССР. Узбуйненні тэрыторыі БССР. Асноўныя напрамкі і мерапрыемствы палітыкі беларусізацыі, яе вынікі і значэнне. Каранізацыя. Роля Камуністычнай партыі і Саветаў у грамадска-палітычным жыцці. Палітычныя рэпрэсіі.

Тэма 5.4. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў 1918 – 1930-я гг.

Першыя пераўтварэнні ў сацыяльна-эканамічнай сферы ва ўмовах палітыкі «ваеннага камунізму». Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі пасля Першай сусветнай і грамадзянскай войнаў. Пераход да новай эканамічнай палітыкі (нэп). Уплыў нэпа на аднаўленне народнай гаспадаркі. Правядзенне індустрыялізацыі і калектывізацыі сельскай гаспадаркі ў БССР. Прычыны, асаблівасці і метады правядзення індустрыялізацыі ў БССР. Вынікі прамысловага развіцця БССР у перыяд першых пяцігодак. Прычыны, метады і асаблівасці правядзення калектывізацыі сельскай гаспадаркі ў БССР. Вынікі калгаснага будаўніцтва ў БССР у перыяд першых пяцігодак.

Тэма 5.5. Беларусь ва ўмовах заканчэння Першай сусветнай вайны. Польшка-савецкая вайна.

Наступленне войскаў кайзераўскай Германіі. Брэсцкі мір і яго наступствы для Беларусі. Наступленне польскіх войскаў. Становішча Беларусі ў час польска-савецкай вайны. Рыжскі мірны дагавор і яго наступствы для Беларусі.

Тэма 5.6. Становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы.

Сацыяльна-эканамічная і нацыянальная палітыка польскіх улад на захопленай тэрыторыі Заходняй Беларусі. Палітычныя і сацыяльна-эканамічныя ўмовы жыцця беларускага насельніцтва. Нацыянальна-вызваленчы, сялянскі і працоўны рух у Заходняй Беларусі. Б. Тарашкевіч.

Тэма 5.7. Пачатак Другой сусветнай вайны.

Пачатак Другой сусветнай вайны. Паход Чырвонай арміі ў Заходнюю Беларусь. Уз'яднанне Заходняй Беларусі з БССР, грамадска-палітычныя, сацыяльна-эканамічныя і культурныя пераўтварэнні.

Тэма 5.8. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Германскі акупацыйны рэжым у Беларусі.

Напад Германіі на СССР. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі і іх вынікі. Гераічнасць і самаадданасць абаронцаў Айчыны. Германскі акупацыйны рэжым у Беларусі. Удзел беларускіх калабарацыяністаў у рэалізацыі акупацыйнай палітыкі германскіх нацыстаў на тэрыторыі Беларусі. Генацыд беларускага народа. Беларускія остарбайтары.

Тэма 5.9. Барацьба беларускага народа супраць нямецка-фашысцкіх акупантаў.

Стварэнне і баявая дзейнасць партызанскіх фарміраванняў. М. Казей, Р.І. Шаршнёва, М.П. Шмыроў. Партызанскія зоны. А.П. Мамкін. «Рэйкавая вайна». Падпольная барацьба. К.С. Заслонаў, Я.У. Клумаў. Масавае супраціўленне мірнага насельніцтва акупацыйнаму рэжыму.

Тэма 5.10. Вызваленне БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў.

Пачатак вызвалення БССР. Беларуская наступальная аперацыя «Баграціён». Подзвігі савецкіх воінаў. Ураджэнцы Беларусі на франтах Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. І.П. Антонаў, Р.У. Дольнікаў, З.М. Тусналобава-Марчанка, А.М. Усаў. Уклад беларускага народа ў разгром нацысцкай Германіі. Захаванне гістарычнай памяці пра Вялікую Айчынную вайну. Закон Рэспублікі Беларусь № 146-З ад 5 студзеня 2022 г. «Аб генацыдзе беларускага народа»

Тэма 5.11. Развіццё беларускай нацыі ва ўмовах савецкай грамадска-палітычнай сістэмы.

Нацыянальнае пытанне і яго вырашэнне ў БССР. Асноўныя напрамкі і мерапрыемствы палітыкі беларусізацыі, яе вынікі і значэнне. Стаўленне Савецкай дзяржавы да рэлігіі.

Тэма 5.12. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг.

Развіццё сістэмы адукацыі ў БССР. Ажыццяўленне культурнай рэвалюцыі. Развіццё навукі. Інстытут беларускай культуры. Беларуская акадэмія навук. Беларуская савецкая літаратура (Я. Купала, Я. Колас, А. Куляшоў, М. Чарот). Станаўленне беларускага савецкага тэатра. Музыка. Зараджэнне беларускага кіно. Выяўленчае мастацтва.

Тэма 5.13. Культура Заходняй Беларусі.

Стан адукацыі ва ўмовах правядзення польскімі ўладамі палітыкі паланізацыі. Дзейнасць Таварыства беларускай школы. Б. Тарашкевіч. Літаратура. М. Танк. Жывапіс. Я. Драздовіч. Музычнае мастацтва. Архітэктура.

Раздзел 6.

БЕЛАРУСЬ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ 1940-х – 1980-я гг.

Тэма 6.1. Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг.

Асаблівасці пасляваеннага ўнутрыпалітычнага жыцця ў БССР. Змены ў грамадска-палітычным жыцці ў другой палове 50-х – першай палове 60-х гг.

XX ст. Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў другой палове 1960-х – першай палове 1980-х гг. К. Мазураў, П. Машэраў. Канстытуцыйнае замацаванне кіруючай ролі Камуністычнай партыі. Удзел насельніцтва БССР у грамадска-палітычным жыцці. Палітыка «перабудовы» ў БССР. Фарміраванне шматпартыйнасці. Узаемаадносіны ўлады і царквы.

Тэма 6.2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1940-х - 1980-я гг.

Пераадоленне наступстваў вайны ў галіне эканомікі. Курс на апераджальны рост цяжкай прамысловасці. Фарміраванне прамысловага комплексу ў БССР. Развіццё радыётэхнічнай, радыёэлектроннай, хімічнай і нафтаперапрацоўчай прамысловасці, машынабудавання і металаапрацоўкі. Аднаўленне і развіццё сельскай гаспадаркі. Калектывізацыя ў заходніх абласцях Беларусі. Умовы і ўзровень жыцця насельніцтва. Замаруджванне тэмпаў росту эканомікі і сацыяльнай сферы ў 1970 – 1980-я гг. Спробы паскарэння сацыяльна-эканамічнага развіцця. Чарнобыльская катастрофа і яе наступствы для насельніцтва і гаспадаркі Беларусі.

Тэма 6.3. БССР на міжнароднай арэне ў 1940 – 1980-х гг.

Выхад БССР на міжнародную арэну, удзел у заснаванні ААН. Дзейнасць БССР у ААН. Гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва з краінамі Савета эканамічнай узаемадапамогі.

Тэма 6.4. Развіццё беларускай савецкай культуры ў другой палове 1940-х –1980-я гг.

Развіццё сістэмы народнай адукацыі. Дасягненні ў развіцці навукі (В.Ф. Купрэвіч, Я.Б. Зяльдовіч, П.В. Сухі). Літаратура (В. Быкаў У. Караткевіч, А. Адамовіч, І. Шамякін І. Мележ). Беларускі тэатр. Выяўленчае мастацтва. М.А. Савіцкі. Кіно (В.Ц. Тураў, М.М. Пташук). Музычная творчасць. У. Мулявін. Алімпійскія дасягненні беларускіх савецкіх спартсменаў.

Раздзел 7.

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ У 1990-я гг. – пачатку XXI ст.

Тэма 7.1. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце БССР ад 27 ліпеня 1990 г. і наданне ёй статусу канстытуцыйнага закона. Рэферэндум па пытанні захавання СССР. Белавежскія пагадненні. Стварэнне Садружнасці Незалежных Дзяржаў (СНД). Прыняцце Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь 15 сакавіка 1994 г. і ўвядзенне пасады Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Першы Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь – А.Р. Лукашэнка. Рэспубліканскі рэферэндум 14 мая 1995 г. і яго вынікі. Дзяржаўныя сімвалы Рэспублікі Беларусь.

Тэма 7.2. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.

Развіццё грамадска-палітычнай сістэмы Рэспублікі Беларусь. Фарміраванне галін дзяржаўнай улады. Рэспубліканскія рэферэндумы 24 лістапада 1996 г., 17 кастрычніка 2004 г., 27 лютага 2022 г., прынятыя на іх змены і дапаўненні ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Усебеларускі народны сход – вышэйшы прадстаўнічы орган народаўладдзя Рэспублікі Беларусь. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні.

Тэма 7.3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.

Эканамічнае становішча Рэспублікі Беларусь у першай палове 1990-х гг. Пошук шляхоў выхаду з крызісу. Распрацоўка беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага развіцця, мэты і сродкі яе рэалізацыі. Дзяржаўная маладзёжная палітыка. Эканамічная інтэграцыя з Расіяй і краінамі СНД.

Тэма 7.4. Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь на рубяжы XX – XXI ст.

Прыярытэты знешнепалітычнай дзейнасці Рэспублікі Беларусь. Дзейнасць Беларусі ў ААН. Стварэнне Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі. Развіццё інтэграцыі паміж Беларуссю і Расіяй. Фарміраванне Еўразійскага эканамічнага саюза. Узаемаадносіны Беларусі з іншымі краінамі свету. Развіццё эканамічных і культурных сувязей з краінамі блізкага і далёкага замежжа. Развіццё сувязей з беларускай дыяспарай.

Тэма 7.5. Беларуская нацыя ва ўмовах дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Развіццё сучаснай беларускай нацыі. Нацыянальны склад насельніцтва Беларусі. Характарыстыкі сучаснага менталітэту беларусаў. Асновы ідэалогіі беларускай дзяржавы. Узаемаадносіны дзяржавы і рэлігійных канфесій.

Тэма 7.6. Развіццё адукацыі і навукі, культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь.

Афармленне дзяржаўнага статуса беларускай і рускай моў. Развіццё нацыянальнай сістэмы адукацыі. Дасягненні ў развіцці навукі. Літаратура. Музыка. Выяўленчае мастацтва. Тэатр і кіно. Алімпійскія дасягненні беларускіх спартсменаў.

1. УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ КАРТА УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Очная форма получения дополнительного образования с применением ИКТ

Номер раздела, темы	Название раздела, темы	Количество аудиторных часов					Количество часов УСР	Форма контроля знаний
		Лекции	Практические занятия	Семинарские занятия	Лабораторные занятия	Иное		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ СА СТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СЯРЭДЗІНЫ XIII ст.							
1.1	Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі ў перыяды каменнага, бронзавага і жалезнага вякоў.		4					
1.2	Насельніцтва беларускіх зямель у Раннім сярэднявеччы.		4					тэст
1.3	Дзяржаўнасць усходніх славян. Княствы на тэрыторыі Беларусі.		4					
1.4	Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.		4					
1.5	Прыняцце і распаўсюджанне хрысціянства.		2					тэст
1.6	Культура беларускіх зямель у IX – сяр. XIII ст.		4					
2	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XIII – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XVI ст.							
2.1	Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага.		4					
2.2	Унутрыпалітычнае становішча і знешняя палітыка ВКЛ у канцы XIII – 70-я гг. XIV ст.		4					тэст

2.3	ВКЛ канцы XIV–XV ст.: унутраная і знешняя палітыка.		4					
2.4	Палітычнае становішча ВКЛ у пер.пал. XVI ст.		4					тэст
2.5	Дзяржаўны лад, органы ўлады і кіравання ў ВКЛ.		4					Кантрольная праца №1 з ІКТ
2.6	Эканамічнае развіццё і сацыяльныя адносіны ў ВКЛ у XIV – пер. пал. XVI ст.		4					
2.7	Фарміраванне беларускай народнасці.		2					
2.8	Рэлігійнае жыццё на беларускіх землях у другой палове XIII – першай палове XVI ст.		2					
2.9	Культура Беларусі ў другой палове XIII – першай палове XVI ст.		4					тэст
3.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVI – XVIII ст.							
3.1	Утварэнне Рэчы Паспалітай. Становішча ВКЛ у палітычнай сістэме Рэчы Паспалітай.		4					
3.2	Палітычны крызіс Рэчы Паспалітай і яе падзелы.		4					
3.3	Знешняя палітыка ВКЛ і Рэчы Паспалітай у сярэдзіне XVI – першай палове XVII ст.		4					тэст
3.4	Беларусь падчас войнаў сярэдзіны XVII – пачатку XVIII ст.		4					
3.5	Сельская гаспадарка і гарадское жыццё ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XVI – першай палове XVII ст.		4					тэст
3.6	Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі ў другой палове XVII – XVIII ст.		4					Кантрольная праца №2 з ІКТ
3.7	Царква і рэлігія на беларускіх землях у XVI – XVIII ст.		4					
3.8	Адукацыя і навука Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.		4					

3.9	Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.		4					тэст
4.	БЕЛАРУСЬ У XIX – ПАЧАТКУ XX ст.							
4.1	Грамадска-палітычнае становішча ў Беларусі ў пер.пал. XIX ст.		4					
4.2	Грамадска-палітычны рух у другой палове XIX – пачатку XX ст. у Беларусі.		4					
4.3	Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у першай палове XIX ст.		4					тэст
	Усяго за I семестр		102					Залік
4.4	Буржуазныя рэформы на беларускіх землях у другой палове XIX – пачатку XX ст.		4					
4.5	Развіццё капіталізму ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.		4					тэст
4.6	Беларусь у сістэме міжнародных адносін у XIX – пачатку XX ст.		4					
4.7	Фарміраванне беларускай нацыі. Эвалюцыя канфесійных адносін у XIX – пачатку XX ст.		4					
4.8	Культура ў др. пал. XIX – пач. XX ст.		4					
4.9	Культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.		4					Кантрольная праца №3 з ІКТ
5.	БЕЛАРУСЬ У 1917–1945 гг.							
5.1	Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 г. і ўстанаўленне Савецкай улады ў Беларусі.		2					
5.2	Станаўленне беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці ў 1917–1919 гг.		4					тэст
5.3	Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 1920–1930-я гг.		2					
5.4	Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў 1918 – 1930-я		2					тэст

	гг.							
5.5	Беларусь ва ўмовах заканчэння Першай сусветнай вайны. Польска-савецкая вайна.		2					
5.6	Становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы.		2					тэст
5.7	Пачатак Другой сусветнай вайны.		2					
5.8	Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Германскі акупацыйны рэжым у Беларусі.		2					
5.9	Барацьба беларускага народа супраць нямецка-фашысцкіх акупантаў.		2					тэст
5.10	Вызваленне БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў.		2					
5.11	Развіццё беларускай нацыі ва ўмовах савецкай грамадска-палітычнай сістэмы.		2				”	
5.12	Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг.		2					
5.13	Культура Заходняй Беларусі.		2					
6.	БЕЛАРУСЬ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ 1940-х – 1980-я гг.							
6.1	Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг.		4					
6.2	Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1940-х - 1980-я гг.		6					
6.3	БССР на міжнароднай арэне ў 1940 – 1980-х гг.		4					тэст
6.4	Развіццё беларускай савецкай культуры ў другой палове 1940-х –1980-я гг.		6					Кантрольная работа №4 з ІКТ
7.	РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ У 1990-я гг. – пачатку XXI ст.							
7.1	Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.		6					тэст
7.2	Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.		4					

7.3	Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.		4					тэст
7.4	Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь на рубяжы XX – XXI ст.		6					
7.5	Беларуская нацыя ва ўмовах дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.		4					тэст
7.6	Развіццё адукацыі і навукі, культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь.		6					
	Усяго за II семестр		102					Экзамен
	Усяго		204					

2. УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ КАРТА УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Очная форма получения дополнительного образования

Номер раздела, темы	Название раздела, темы	Количество аудиторных часов					Количество часов УСР	Форма контроля знаний
		Лекции	Практические занятия	Семинарские занятия	Лабораторные занятия	Иное		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ СА СТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СЯРЭДЗІНЫ XIII ст.							
1.1	Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі ў перыяды каменнага, бронзавага і жалезнага вякоў.		3					
1.2	Насельніцтва беларускіх зямель у Раннім сярэднявеччы.		3					тэст

	Дзяржаўнасць усходніх славян. Княствы на тэрыторыі Беларусі.							
1.3	Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.		3					
1.4	Прыняцце і распаўсюджанне хрысціянства. Культура беларускіх зямель у IX – сяр. XIII ст.		3					Кантрольная праца №1
2.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XIII – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XVI ст.							
2.1	Утварэнне ВКЛ.		3					
2.2	Унутрыпалітычнае становішча і знешняя палітыка ВКЛ у кан. XIII –70-я гг. XIV ст. ВКЛ канцы XIV–XV ст.: унутраная і знешняя палітыка.		3				”	тэст
2.3	Палітычнае становішча ВКЛ у пер.пал. XVI ст.		3					
2.4	Дзяржаўны лад, органы ўлады і кіравання ў ВКЛ. Эканамічнае развіццё і сацыяльныя адносіны ў ВКЛ у XIV – пер. пал. XVI ст.		3					тэст
2.5	Фарміраванне беларускай народнасці. Рэлігійнае жыццё на беларускіх землях у другой палове XIII – першай палове XVI ст. Культура Беларусі ў XIV – пер. пал. XVI ст.		3					Кантрольная праца №2
3.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVI – XVIII ст.							
3.1	Утварэнне Рэчы Паспалітай. Становішча ВКЛ у палітычнай сістэме Рэчы Паспалітай.		3					
3.2	Палітычны крызіс Рэчы Паспалітай і яе падзелы.		3					тэст
3.3	Знешняя палітыка ВКЛ і Рэчы Паспалітай у сярэдзіне XVI – першай палове XVII ст. Беларусь падчас войнаў сярэдзіны XVII – пачатку XVIII ст.		3					тэст
3.4	Сельская гаспадарка і гарадское жыццё ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XVI – першай палове		3					

	XVII ст. Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі ў другой палове XVII – XVIII ст.							
3.5	Царква і рэлігія на беларускіх землях у XVI – XVIII ст. Адукацыя і навука Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.		3					Кантрольная работа №3
4.	БЕЛАРУСЬ У XIX – ПАЧАТКУ XX ст.							
4.1	Грамадска-палітычнае становішча ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Грамадска-палітычны рух у другой палове XIX – пачатку XX ст. у Беларусі.		3					
4.2	Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у першай палове XIX ст. Буржуазныя рэформы на беларускіх землях у другой палове XIX – пачатку XX ст.		3					тэст
4.3	Развіццё капіталізму ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. Беларусь у сістэме міжнародных адносін у XIX – пачатку XX ст.		3					тэст
4.4	Фарміраванне беларускай нацыі. Эвалюцыя канфесійных адносін у XIX – пачатку XX ст.		3					
4.5	Культура Беларусі ў першай палове XIX ст. Культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.		3					Кантрольная работа №4
5.	БЕЛАРУСЬ У 1917–1945 гг.							
5.1	Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 г. і ўстанаўленне Савецкай улады ў Беларусі. Станаўленне беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці ў 1917–1919 гг.		3					тэст
5.2	Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 1920–1930-я гг. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў 1918 – 1930-я гг.		3					тэст

5.3	Беларусь ва ўмовах заканчэння Першай сусветнай вайны. Польска-савецкая вайна. Становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы.		3					Кантрольная работа №5
5.4	Пачатак Другой сусветнай вайны. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Германскі акупацыйны рэжым у Беларусі.		3					тэст
5.5	Барацьба беларускага народа супраць нямецка-фашысцкіх акупантаў. Вызваленне БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў.		3					
5.6	Развіццё беларускай нацыі ва ўмовах савецкай грамадска-палітычнай сістэмы. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг. Культура Заходняй Беларусі.		3					Кантрольная работа №6
6.	БЕЛАРУСЬ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ 1940-х – 1980-я гг.							
6.1	Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг. БССР на міжнароднай арэне ў 1940 – 1980-х гг.		3					
6.2	Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1940-х - 1980-я гг.		3					тэст
6.3	Развіццё беларускай савецкай культуры ў другой палове 1940-х –1980-я гг.		3					Кантрольная работа №7
7.	РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ У 1990-я гг. – пачатку XXI ст.							
7.1	Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. Грамадска-палітычнае жыццё ў РБ у др.пал. 1990-х гг. – пач. XXI ст.		3					тэст
7.2	Сацыяльна-эканамічнае развіццё РБ.		3					
7.3	Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь на рубяжы XX – XXI ст.		3					Кантрольная работа №8

	Беларуская нацыя ва ўмовах дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.							
7.4	Развіццё адукацыі і навукі, культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь.		3					
	Усяго		96					

3. УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ КАРТА УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Очная форма получения дополнительного образования

Номер раздела, темы	Название раздела, темы	Количество аудиторных часов					Количество часов УСР	Форма контроля знаний
		Лекции	Практические занятия	Семинарские занятия	Лабораторные занятия	Иное		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ СА СТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СЯРЭДЗІНЫ XIII ст.							
1.1	Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі ў перыяды каменнага, бронзавага і жалезнага вякоў. Насельніцтва беларускіх зямель у Раннім сярэднявеччы.		3					
1.2.	Дзяржаўнасць усходніх славян. Княствы на тэрыторыі Беларусі. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.		3					тэст
1.3	Прыняцце і распаўсюджанне хрысціянства. Культура беларускіх зямель у IX–сяр. XIII ст.		3					Кантрольная работа №1

2.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XIII – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XVI ст.							
2.1	Утварэнне ВКЛ. Унутрыпалітычнае становішча і знешняя палітыка ВКЛ у кан. XIII–70-я гг. XIV ст.		3					тэст
2.2	ВКЛ канцы XIV–XV ст.: унутраная і знешняя палітыка. Палітычнае становішча ВКЛ у пер.пал. XVI ст.		3					
2.3	Дзяржаўны лад, органы ўлады і кіравання ў ВКЛ. Эканамічнае развіццё і сацыяльныя адносіны ў ВКЛ у XIV-пер. пал.XVI ст.		3					тэст
2.4	Фарміраванне беларускай народнасці. Рэлігійнае жыццё на беларускіх землях у другой палове XIII – першай палове XVI ст. Культура Беларусі ў XIV – пер. пал. XVI ст.		3					Кантрольная работа №2
3.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVI – XVIII ст.							
3.1	Утварэнне Рэчы Паспалітай. Становішча ВКЛ у палітычнай сістэме Рэчы Паспалітай. Палітычны крызіс Рэчы Паспалітай і яе падзелы.		3					тэст
3.2	Знешняя палітыка ВКЛ і Рэчы Паспалітай у сярэдзіне XVI – першай палове XVII ст. Беларусь падчас войнаў сярэдзіны XVII – пачатку XVIII ст.		3					
3.3	Сельская гаспадарка і гарадское жыццё ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XVI – першай палове XVII ст. Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі ў другой палове XVII – XVIII ст.		3					тэст
3.4	Царква і рэлігія на беларускіх землях у XVI – XVIII ст. Адукацыя і навука Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.		3					Кантрольная работа №3

4.	БЕЛАРУСЬ У XIX – ПАЧАТКУ XX ст.							
4.1	Грамадска-палітычнае становішча ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Грамадска-палітычны рух у другой палове XIX – пачатку XX ст. у Беларусі.		3					тэст
4.2	Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у першай палове XIX ст. Буржуазныя рэформы на беларускіх землях у другой палове XIX – пачатку XX ст. Развіццё капіталізму ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.		3					
4.3	Беларусь у сістэме міжнародных адносін у XIX – пачатку XX ст. Фарміраванне беларускай нацыі. Эвалюцыя канфесійных адносін у XIX – пачатку XX ст.		3					
4.4	Культура Беларусі ў першай палове XIX ст. Культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.		3					Кантрольная работа №4
5.	БЕЛАРУСЬ У 1917–1945 гг.							
5.1	Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 г. і ўстанаўленне Савецкай улады ў Беларусі. Станаўленне беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці ў 1917–1919 гг.		3					тэст
5.2	Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 1920–1930-я гг. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў 1918 – 1930-я гг.		3					
5.3	Беларусь ва ўмовах заканчэння Першай сусветнай вайны. Польска-савецкая вайна. Становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы.		3					тэст
5.4	Пачатак Другой сусветнай вайны. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Германскі акупацыйны рэжым у Беларусі.		3					тэст
5.5	Барацьба беларускага народа супраць нямецка-фашысцкіх		3					

	акупантаў. Вызваленне БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў.							
5.6	Развіццё беларускай нацыі ва ўмовах савецкай грамадска-палітычнай сістэмы. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг. Культура Заходняй Беларусі.		3					Кантрольная работа №5
6.	БЕЛАРУСЬ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ 1940-х – 1980-я гг.							
6.1	Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг. БССР на міжнароднай арэне ў 1940 – 1980-х гг.		3					
6.2	Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1940-х - 1980-я гг.		3					тэст
6.3	Развіццё беларускай савецкай культуры ў другой палове 1940-х –1980-я гг.		3					Кантрольная работа №6
7.	РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ У 1990-я гг. – пачатку XXI ст.							
7.1	Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. Грамадска-палітычнае жыццё ў РБ у др.пал. 1990-х гг. – пач. XXI ст.		3					тэст
7.2	Сацыяльна-эканамічнае развіццё РБ.		3					
7.3	Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь на рубяжы XX – XXI ст. Беларуская нацыя ва ўмовах дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.		3					Кантрольная работа №7
7.4	Развіццё адукацыі і навукі, культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь.		3					
	Усяго		84					

4. УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ КАРТА УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Очная форма получения дополнительного образования

Номер раздела, темы	Название раздела, темы	Количество аудиторных часов					Количество часов УСР	Форма контроля знаний
		Лекции	Практические занятия	Семинарские занятия	Лабораторные занятия	Иное		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ СА СТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СЯРЭДЗІНЫ XIII ст.							
1.1	Беларускія землі ў старажытныя часы.		3					
1.2	Беларускія землі ў IX – сяр. XIII ст.		3					тэст
2.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XIII – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XVI ст.							
2.1	Беларускія землі ў перыяд ўзнікнення і ўмацавання ВКЛ.		3					тэст
2.2	Беларускія землі ў складзе ВКЛ канец XIV – перш. пал. XVI ст.		3					Кантрольная работа №1
3.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVI – XVIII ст.							
3.1	Беларускія землі ў др. пал. XVI – пер. пал. XVII ст.		3					тэст
3.2	Беларускія землі ў др. пал. XVII – XVIII ст.		3					тэст
4.	БЕЛАРУСЬ У XIX – ПАЧАТКУ XX ст.							
4.1	Беларускія землі ў канцы XVIII – сяр. XIX ст.		3					тэст
4.2	Беларускія землі ў др. пал. XIX – пач. XX ст.		3					Кантрольная работа №2

5.	БЕЛАРУСЬ У 1917–1945 гг.							
5.1	Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 г. і станаўленне беларускай дзяржаўнасці ў 1917–1921 гг.		3					
5.2	Беларусь ва ўмовах станаўлення і развіцця савецкага грамадства Становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы.		3					тэст
5.3	БССР у гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў.		3					Кантрольная работа №3
6.	БЕЛАРУСЬ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ 1940-х – 1980-я гг.							
6.1	Грамадска-палітычнае жыццё, сацыяльна-эканамічнае і культурнае развіццё БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг.		3					тэст
7.	РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ У 1990-я гг. – пачатку XXI ст.							
7.1	Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.		3					Кантрольная работа №4
7.2	Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь на рубяжы XX – XXI ст. Беларуская нацыя ва ўмовах дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. Развіццё адукацыі і навукі, культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь.		3					тэст
	Усяго		42					

5. УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ КАРТА УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Заочная форма получения дополнительного образования с применением ИКТ

Номер раздела, темы	Название раздела, темы	Количество аудиторных часов					Количество часов УСР	Форма контроля знаний
		Лекции	Практические занятия	Семинарские занятия	Лабораторные занятия	Иное		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ СА СТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СЯРЭДЗІНЫ XIII ст.							
1.1	Беларускія землі у старажытныя часы. Беларускія землі ў IX – сяр. XIII ст.		3					Кантрольная работа № 1-2 з ІКТ
2.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XIII – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XVI ст.							
2.1	Беларускія землі ў перыяд ўзнікнення і ўмацавання ВКЛ. Беларускія землі ў складзе ВКЛ канец XIV – перш. пал. XVI ст.		3					Кантрольная работа №3-4 з ІКТ
3.	БЕЛАРУСКІЯ ЗЕМЛІ Ў ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVI – XVIII ст.							
3.1	Беларускія землі ў др. пал. XVI – пер.пал. XVII ст. Беларускія землі ў др. пал. XVII – XVIII ст.		3					Кантрольная работа № 5-6 з ІКТ
4.	БЕЛАРУСЬ У XIX – ПАЧАТКУ XX ст.							
4.1	Беларускія землі ў канцы XVIII – сяр. XIX ст.		3					Кантрольная

	Беларускія землі ў др. пал. XIX – пач. XX ст.							работа № 7-9 з ІКТ
5.	БЕЛАРУСЬ У 1917–1945 гг.							
5.1	Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 г. і станаўленне беларускай дзяржаўнасці ў 1917–1921 гг. Беларусь ва ўмовах станаўлення і развіцця савецкага грамадства. Становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы. БССР у гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў.		3					Кантрольная работа № 10-12 з ІКТ
6.	БЕЛАРУСЬ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ 1940-х – 1980-я гг.							
6.1	Грамадска-палітычнае жыццё, сацыяльна-эканамічнае і культурнае развіццё БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг.		3					Кантрольная работа № 13-14 з ІКТ
7.	РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ У 1990-я гг. – пачатку XXI ст.							
7.1	Станаўленне і ўмацаванне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь у 1990-я гг. – пач. XXI ст.		3					
	Усяго		21					

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Спіс асноўнай літаратуры

1. Закон Республики Беларусь «О геноциде белорусского народа» от 5 января 2022 г. № 146-З // Национальный правовой Интернет-портал Республики Беларусь. – Режим доступа: <https://pravo.by/document/?guid=3961&p0=H12200146>. – Дата доступа: 20.06.24.

2. Гісторыя Беларусі са старажытных часоў да канца XV ст.: вучэбны дапаможнік для 6 класа ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі збеларускай мовай навучання: у 2 ч. / Ю.М. Бохан, С.М. Цемушаў; падрэд. Ю.М. Бохана. – Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2023. – Режим доступа: <https://uchebniki.by/rus/katalog/5-9-klassy/id02434>. – Дата доступа: 20.06.24.

3. Гісторыя Беларусі, XVI–XVIII ст.: вучэбны дапаможнік для 7 класа ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай мовай навучання / В.А. Варонін, А.А. Скеп'ян, А.У. Мацук, В.В. Краўчанка; пад рэд.: В.А. Вароніна, А.А. Скеп'ян. – Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2017. Режим доступа: <https://uchebniki.by/rus/katalog/5-9-klassy/id01364>. – Дата доступа: 20.06.24.

4. Гісторыя Беларусі, канец XVIII – пачатак XX ст.: вучэбны дапаможнік для 8 класа ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай мовай навучання / С.В. Паноў, С.В. Марозава, У.А. Сосна; пад рэд.: У.А. Сосны. – Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2018. Режим доступа: <https://uchebniki.by/rus/katalog/5-9-klassy/id01502>. – Дата доступа: 20.06.24.

5. Гісторыя Беларусі 1917 г. – пачатак пачатак XXI ст.: дапаможнік для 9 класа ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай мовай навучання / С.В. Паноў, У.Н. Сідарцоў, В.М. Фамін. – Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2019. Режим доступа: <https://uchebniki.by/rus/katalog/5-9-klassy/id01734>. – Дата доступа: 20.06.24.

6. Гісторыя Беларусі са старажытных часоў да канца XVIII ст.: вучэбны дапаможнік для 10 класа ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі збеларускай мовай навучання / В.А. Белазаровіч, С.А. Кудраўцава, А.У. Любы; пад рэд. В.А. Белазаровіча. – Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2020. Режим доступа: <https://uchebniki.by/rus/katalog/10-11-klassy/id01983>. – Дата доступа: 20.06.24.

7. Гісторыя Беларусі, XIX – пачатак XXI ст.: вучэбны дапаможнік для 11 класа ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай мовай навучання / А.В. Касовіч, Н.В. Барабаш, А.А. Корзюк, В.А. Йоцюс, П.А. Мацюш, А.П. Салаўянаў; пад рэд. А.В. Касовіча, А.П. Салаўянава. – Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2021. Режим доступа: <https://uchebniki.by/rus/katalog/10-11-klassy/id02265>. – Дата доступа: 20.06.24.

7. История Беларуси: электронный учебно-методический комплекс для слушателей подготовительного отделения и подготовительных курсов факультета доуниверситетского образования БГУ/С.А. Гаро: БГУ, факультет доуниверситетского образования, кафедра доуниверситетской подготовки. –

Минск: БГУ, 2019. – 380 с.: табл., ил. – Библиография: с. 380. – Режим доступа: <https://elib.bsu.by/handle/123456789/236647> – Дата доступа: 20.06.24.

Спіс дадатковай літаратуры

1. История Беларуси. Сборник тестов. – Мн.:Аверсэв, 2023. – 72 с.
2. История Беларуси. Полный сборник тестов. – Мн.:Аверсэв, 2022. – 372 с.

Дыягностыка вынікаў вучэбнай дзейнасці

Прамежкавая атэстацыя праводзіцца з мэтай даць магчымасць слухачам ацаніць ступень засвойвання зместу гісторыі Беларусі, неабходнага для паступлення ва ўстановы адукацыі Рэспублікі Беларусь у межах адпаведнай адукацыйнай праграмы, і вызначыць эфектыўнасць іх вучэбнай дзейнасці ў працэсе вывучэння гэтай вучэбнай дысцыпліны.

Формы прамежкавай атэстацыі па дысцыпліне “Гісторыя Беларусі” адпаведна вучэбнаму плану – дзве кантрольныя работы і залік у першым семестры, у другім семестры – дзве кантрольныя работы і экзамен.

Кантрольныя работы №1, №2, №3, №4, залік, экзамен праводзяцца ў форме пісьмовага тэсціравання. Час выканання работы – 2 акадэмічныя гадзіны.

Методыка фарміравання выніковай адзнакі: вынікі ацэньваюцца адзнакамі ў балах па дзесяцібальнай шкале; станоўчай з’яўляецца адзнака не ніжэй за 4 (чатыры) балы.

Сістэма балаў размеркавана наступным чынам:

1. Адказы 1-50 ацэньваюцца па 2 балы.
2. Колькасць правільна выкананых заданняў множыцца на 2 балы. Атрыманая сума – колькасць балаў за тэставую работу.
3. Колькасць балаў суадносіцца з пэўнай адзнакай у табліцы.

Колькасць набраных балаў	Адзнака па дзесяцібальнай шкале
0-7	1
8-14	2
15-20	3
21-45	4
46-56	5
57-68	6
69-80	7
81-90	8
91-96	9

Інавацыйныя падыходы ў выкладанні вучэбнай дысцыпліны

Пры арганізацыі навучальнага працэсу выкарыстоўваюцца

• **эўрыстычны падыход**, які прадугледжвае:

- ажыццяўленне навучэнцамі асобасна-значных адкрыццяў навакольнага свету;
- дэманстрацыю разнастайнасці рашэнняў большасці прафесійных задач і асвятленню жыццёвых праблем;
- творчую самарэалізацыю навучэнцаў у працэсе стварэння адукацыйных прадуктаў;
- індывідуалізацыю навучання праз магчымасць самастойна ставіць мэты, ажыццяўляць рэфлексію ўласнай адукацыйнай дзейнасці.

• **практыка-арыентаваны падыход**, які прадугледжвае:

- засваенне зместу адукацыі праз рашэнне практычных задач;
- набыццё навыкаў эфектыўнага выканання розных відаў дзейнасці;
- арыентацыя на генерыраванне ідэй, рэалізацыю групавых студэнцкіх праектаў, развіццё прафесійнай культуры.

Спіс пытанняў да экзамену/заліку

Пытанні да заліку

1. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі ў перыяды каменнага, бронзавага і жалезнага вякоў.
2. Насельніцтва беларускіх зямель у Раннім сярэднявеччы.
3. Дзяржаўнасць усходніх славян. Княствы на тэрыторыі Беларусі.
4. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.
5. Прыняцце і распаўсюджанне хрысціянства.
6. Культура беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.
7. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага.
8. Унутрыпалітычнае становішча і знешняя палітыка ВКЛ у канцы XIII – 70-я гг. XIV ст.
9. Вялікае Княства Літоўскае ў канцы XIV–XV ст.: унутраная і знешняя палітыка.
10. Палітычнае становішча ВКЛ у першай палове XVI ст.
11. Дзяржаўны лад, органы ўлады і кіравання ў ВКЛ.
12. Эканамічнае развіццё і сацыяльныя адносіны ў ВКЛ у XIV – першай палове XVI ст.
13. Фарміраванне беларускай народнасці.
14. Рэлігійнае жыццё на беларускіх землях у другой палове XIII – першай палове XVI ст.
15. Культура Беларусі ў другой палове XIII – першай палове XVI ст.

16. Утварэнне Рэчы Паспалітай. Становішча ВКЛ у палітычнай сістэме Рэчы Паспалітай.
17. Палітычны крызіс Рэчы Паспалітай і яе падзелы.
18. Знешняя палітыка ВКЛ і Рэчы Паспалітай у сярэдзіне XVI – першай палове XVII ст.
19. Беларусь падчас войнаў сярэдзіны XVII – пачатку XVIII ст.
20. Сельская гаспадарка і гарадское жыццё ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XVI – першай палове XVII ст.
21. Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі ў другой палове XVII – XVIII ст.
22. Царква і рэлігія на беларускіх землях у XVI – XVIII ст.
23. Адукацыя і навука Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.
24. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.
25. Грамадска-палітычнае становішча ў Беларусі ў першай палове XIX ст.
26. Грамадска-палітычны рух у другой палове XIX – пачатку XX ст. у Беларусі.
27. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у першай палове XIX ст.

Пытанні да экзамену

1. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі ў перыяды каменнага, бронзавага і жалезнага вякоў.
2. Насельніцтва беларускіх зямель у Раннім сярэднявеччы.
3. Дзяржаўнасць усходніх славян. Княствы на тэрыторыі Беларусі.
4. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.
5. Прыняцце і распаўсюджанне хрысціянства.
6. Культура беларускіх зямель у IX – сярэдзіне XIII ст.
7. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага.
8. Унутрыпалітычнае становішча і знешняя палітыка ВКЛ у канцы XIII – 70-я гг. XIV ст.
9. Вялікае Княства Літоўскае ў канцы XIV–XV ст.: унутраная і знешняя палітыка.
10. Палітычнае становішча ВКЛ у першай палове XVI ст.
11. Дзяржаўны лад, органы ўлады і кіравання ў ВКЛ.
12. Эканамічнае развіццё і сацыяльныя адносіны ў ВКЛ у XIV – першай палове XVI ст.
13. Фарміраванне беларускай народнасці.
14. Рэлігійнае жыццё на беларускіх землях у другой палове XIII – першай палове XVI ст.
15. Культура Беларусі ў другой палове XIII – першай палове XVI ст.
16. Утварэнне Рэчы Паспалітай. Становішча ВКЛ у палітычнай сістэме Рэчы Паспалітай.
17. Палітычны крызіс Рэчы Паспалітай і яе падзелы.

18. Знешняя палітыка ВКЛ і Рэчы Паспалітай у сярэдзіне XVI – першай палове XVII ст.
19. Беларусь падчас войнаў сярэдзіны XVII – пачатку XVIII ст.
20. Сельская гаспадарка і гарадское жыццё ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XVI – першай палове XVII ст.
21. Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі ў другой палове XVII – XVIII ст.
22. Царква і рэлігія на беларускіх землях у XVI – XVIII ст.
23. Адукацыя і навука Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.
24. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.
25. Грамадска-палітычнае становішча ў Беларусі ў першай палове XIX ст.
26. Грамадска-палітычны рух у другой палове XIX – пачатку XX ст. у Беларусі.
27. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у першай палове XIX ст.
28. Буржуазныя рэформы на беларускіх землях у другой палове XIX – пачатку XX ст.
29. Развіццё капіталізму ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
30. Беларусь у сістэме міжнародных адносін у XIX – пачатку XX ст.
31. Фарміраванне беларускай нацыі. Эвалюцыя канфесійных адносін у XIX – пачатку XX ст.
32. Культура Беларусі ў першай палове XIX ст.
33. Культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
34. Кастрычніцкая рэвалюцыя 1917 г. і ўстанаўленне Савецкай улады ў Беларусі.
35. Станаўленне беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці ў 1917–1919 гг.
36. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 1920–1930-я гг.
37. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў 1918 – 1930-я гг.
38. Беларусь ва ўмовах заканчэння Першай сусветнай вайны. Польска-савецкая вайна.
39. Становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы.
40. Пачатак Другой сусветнай вайны.
41. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Германскі акупацыйны рэжым у Беларусі.
42. Барацьба беларускага народа супраць нямецка-фашысцкіх акупантаў.
43. Вызваленне БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў.
44. Развіццё беларускай нацыі ва ўмовах савецкай грамадска-палітычнай сістэмы.
45. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг.
46. Культура Заходняй Беларусі.

47. Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг.
48. Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1940-х – 1980-я гг.
49. БССР на міжнароднай арэне ў 1940 – 1980-х гг.
50. Развіццё беларускай савецкай культуры ў другой палове 1940-х – 1980-я гг.
51. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.
52. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.
53. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.
54. Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь на рубяжы XX – XXI ст.
55. Беларуская нацыя ва ўмовах дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.
56. Развіццё адукацыі і навукі, культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь.

ДАДАТАК 1

Пералік вучэбных планаў, у адпаведнасці з якімі складены вучэбна-метадычныя карты дысцыплін

Вучэбная праграма складена ў адпаведнасці:

1. з вучэбным планам падрыхтоўчага аддзялення для беларускіх грамадзян (дзённая форма навучання) (праграмы 12х6х6, 12х12х12, 12х12, 12х6х12, 12х6) Вучэбнага цэнтра даўніверсітэцкай падрыхтоўкі (рэг. № 173, 174, 175, 176, 177 ад 17.05.2024);
2. з вучэбным планам падрыхтоўчых курсаў (праграмы 32х3х12, 32х3х6) Вучэбнага цэнтра даўніверсітэцкай падрыхтоўкі (рэг. № 160, 159 ад 22.03.2024);
3. з вучэбным планам падрыхтоўчых курсаў дыферэнцыйнага навучання (праграмы 28х3х8, 28х3х3) Вучэбнага цэнтра даўніверсітэцкай падрыхтоўкі (рэг. №164, 166 ад 22.03.2024);
4. з вучэбным планам падрыхтоўчых курсаў (праграмы 14х3х10, 14х3х6, 14х3х3) Вучэбнага цэнтра даўніверсітэцкай падрыхтоўкі (рэг. №163, 162, 161 ад 22.03.2024);
5. з вучэбным планам падрыхтоўчых курсаў з выкарыстаннем ІКТ (праграма 7х3х2) Вучэбнага цэнтра дадатковай адукацыі (рэг. №167 ад 22.03.2024).

ПРОТОКОЛ СОГЛАСОВАНИЯ УЧЕБНОЙ ПРОГРАММЫ

Название учебной дисциплины, с которой требуется согласование	Название кафедры	Предложения об изменениях в содержании учебной программы учреждения высшего образования по учебной дисциплине	Решение, принятое кафедрой, разработавшей учебную программу (с указанием даты и номера протокола)
обществоведение	кафедра общеобразовательных дисциплин	Нет	Изменений не требуется (протокол №13 от 27.06.2024)